

دیباگران تهران

مؤسسه فرهنگی هنری

به نام خدا

دیباگران تهران

مؤسسه فرهنگی هنری

رمزگشایی درون

(جعبه ابزار خودشناسی و ارزیابی افراد)

مؤلفان:

احسانه نظری

محمد رسولی

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی
ناشر ممنوع است. متخالفان به موجب قانون حمایت حقوق
مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

عنوان کتاب: رمزگشایی درون (جعبه ابزار خودشناسی و ارزیابی افراد)

سرشناسه: نظری، احسانه، ۱۳۶۴ -
عنوان و نام پدیدآور: رمزگشایی درون (جعبه ابزار خودشناسی
و ارزیابی افراد) / مؤلفان: احسانه نظری، محمد رسولی.
مشخصات نشر: تهران: دیباگران تهران: ۱۳۹۸:
مشخصات ظاهری: ص: مصور،
شابک: ۹۷۸-۲۶۸-۲۱۸-۶۲۲-۷
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: تیپ شناسی (psychology)
personality assessment
موضوع: شخصیت شناسی
موضوع: شخصیت - جنبه های روان شناسی
موضوع: personality-psychological aspects
موضوع: آزمون های شخصیت
شخصیت شناسی افزوده: رسولی، محمد (دکترا)
رد بندی کنگره: BF ۶۹۸/۳: ۰-۶۶۸-۱۳۶۸
رد بندی دیوبی: ۱۵۵/۲۶۴
شماره کتابشناسی ملی: ۶۰۹۰۱۱۶

- مولفان: احسانه نظری - محمد رسولی
- ناشر: مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران
- ویراستار: زهرا خانیانی
- صفحه آرایی: نازنین نصیری
- نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹
- تاریخ نشر: ۱۳۹۹
- چاپ و صحافی: درج عقیق
- تیراژ: ۱۰۰ جلد
- قیمت: ۷۷۰۰۰۰ ریال
- شابک: ۹۷۸-۲۶۸-۲۱۸-۶۲۲-۹
- نشانی واحد فروش: تهران، میدان انقلاب،
خ کارگر جنوبی، رو بروی پاساز مهستان،
پلاک ۱۲۵۱
- تلفن: ۰۲۰-۸۵۱۱۱-۶۶۴۱۰۰-۴۶
- فروشگاههای اینترنتی دیباگران تهران:
WWW.MFTBOOK.IR
www.dibbook.ir
www.dibagaran Tehran.com

نشانی تلگرام: [@mftbook](https://t.me/dibagaran_publishing) نشانی اینستاگرام دیبا

هر کتاب دیباگران، یک فرست جدید شغلی.

هرگوشی همراه، یک فروشگاه کتاب دیباگران تهران.

از طریق سایتها و اپ دیباگران، در هر جای ایران به کتابهای ما دسترسی دارید.

فهرست مطالب

فصل صفر

الفای تیپ‌شناسی و آزمون‌های شخصیت‌شناسی

۱۱	الفای تیپ‌شناسی و آزمون‌های شخصیت‌شناسی	۱
۱۲	مقدمه	۱
۱۴	ضرورت و اهمیت شخصیت‌شناسی	۳
۱۵	تعریف شخصیت و شخصیت‌شناسی	۴
۱۵	تعریف شخصیت‌شناسی از نگاه بزرگان علم روان‌شناسی	۴
۱۸	تفاوت شخصیت‌شناسی و تیپ‌شناسی	۶
۱۸	مؤلفه‌های مهم شخصیت	۷
۱۹	انواع مدل‌های تیپ‌شناسی	۸
۱۹	عوامل مؤثر در رشد و تکامل شخصیت	۹
۲۲	روش‌های سنجش شخصیت	۱۰
۲۳	دسته‌بندی آزمون‌های شخصیت‌شناسی	۱۱
۲۶	کاربرد آزمون‌های شخصیت‌شناسی	۱۲
۲۷	جمع‌بندی و خلاصه فصل	۱۳

فصل اول

آزمون شخصیت‌شناسی MBTI

۲۸	آزمون شخصیت‌شناسی MBTI	۱
۲۹	مقدمه	۱
۳۰	تاریخچه آزمون تیپ‌شناسی شخصیت MBTI	۲
۳۳	معرفی آزمون شخصیت‌شناسی MBTI	۳
۳۸	دسته‌بندی تیپ‌های شخصیتی شائزده‌گانه آزمون MBTI و بررسی آن‌ها	۴
۴۱	پرسشنامه آزمون شخصیت‌شناسی MBTI	۵
۴۷	نحوه امتیازدهی پرسشنامه آزمون شخصیت‌شناسی MBTI	۶
۵۰	ویژگی‌های شخصیتی انواع تیپ‌های شائزده‌گانه MBTI	۷
۷۰	جمع‌بندی و خلاصه فصل	۸

فصل دوم

آزمون رفتارشناسی DISC

۷۲	..... مقدمه
۷۳	..... تاریخچه پیدایش آزمون تیپ‌نمای DISC
۷۴	..... معرفی آزمون رفتارشناسی DISC
۷۵	..... دسته‌بندی پروفایل‌های رفتاری پانزده‌گانه آزمون DISC و بررسی آن‌ها
۸۹	..... پرسشنامه آزمون رفتارشناسی DISC
۱۰۶	..... نحوه امتیازدهی پرسشنامه آزمون رفتارشناسی DISC
۱۱۰	..... ویژگی‌های رفتاری انواع پروفایل‌های پانزده‌گانه DISC
۱۱۳	..... جمع‌بندی و خلاصه فصل
۱۲۴	.....

فصل سوم

مدل تیپ‌شناسی شخصیت انسان‌گرام

۱۲۵	..... مقدمه
۱۲۶	..... تاریخچه مدل انسان‌گرام
۱۲۷	..... معرفی مدل تیپ‌شناسی شخصیت انسان‌گرام
۱۳۱	..... دسته‌بندی تیپ‌های شخصیتی نه‌گانه انسان‌گرام و بررسی آن‌ها
۱۳۳	..... پرسشنامه و نحوه امتیازدهی آزمون شخصیت‌شناسی انسان‌گرام
۱۴۳	..... ویژگی‌های شخصیتی انواع تیپ‌های نه‌گانه مدل انسان‌گرام
۱۵۸	..... توصیه‌هایی برای انواع تیپ‌های نه‌گانه شخصیتی انسان‌گرام
۱۵۸	..... جمع‌بندی و خلاصه فصل
۱۵۹	.....

فصل چهارم

مدل پنج عاملی شخصیت‌شناسی نئو

۱۶۰	..... مقدمه
۱۶۱	..... تاریخچه آزمون شخصیت‌شناسی نئو
۱۶۱	..... معرفی آزمون شخصیت‌شناسی نئو
۱۶۲	..... پرسشنامه آزمون شخصیت‌شناسی نئو
۱۶۶	..... نحوه امتیازدهی پرسشنامه آزمون شخصیت‌شناسی نئو
۱۷۱	..... دسته‌بندی ابعاد شخصیتی در آزمون نئو و زیرمجموعه‌های آن
۱۷۳	..... ویژگی‌های شخصیتی ابعاد پنج‌گانه آزمون نئو
۱۸۰	..... جمع‌بندی و خلاصه فصل
۱۸۳	.....

فصل پنجم

آزمون هوش چندگانه گاردنر

۱۸۴	.....	مقدمه
۱۸۵	.....	تاریخچه آزمون هوش گاردنر
۱۸۶	.....	معرفی آزمون هوش چندگانه گاردنر
۱۸۷	.....	پرسشنامه آزمون هوش گاردنر
۱۹۱	.....	نحوه امتیازدهی آزمون هوش گاردنر
۱۹۵	.....	تفسیر انواع هوش‌های نه‌گانه گاردنر
۱۹۷	.....	جمع‌بندی و خلاصه فصل
۲۰۲	.....	

فصل ششم

آزمون سنجش بهره هوشی (IQ) ریون

۲۰۴	.....	مقدمه
۲۰۸	.....	تاریخچه آزمون بهره هوشی ریون
۲۰۹	.....	معرفی آزمون سنجش بهره هوشی ریون
۲۱۱	.....	پرسشنامه آزمون سنجش بهره هوشی ریون
۲۳۲	.....	نحوه امتیازدهی و کلید آزمون ریون
۲۳۳	.....	تفسیر نتایج آزمون ریون
۲۳۵	.....	جمع‌بندی و خلاصه فصل

فصل هفتم

آزمون سنجش هوش هیجانی (EQ) بار-آن

۲۳۶	.....	مقدمه
۲۳۷	.....	تاریخچه آزمون سنجش هوش هیجانی (EQ) بار-آن
۲۳۷	.....	معرفی آزمون سنجش هوش هیجانی (EQ) بار-آن
۲۳۹	.....	پرسشنامه آزمون هوش هیجانی (EQ) بار-آن
۲۴۲	.....	نحوه امتیازدهی پرسشنامه آزمون هوش هیجانی (EQ) بار-آن
۲۴۷	.....	ویژگی‌های مقیاس‌های پنج‌گانه و مؤلفه‌های پانزده‌گانه آن
۲۴۸	.....	جمع‌بندی و خلاصه فصل
۲۵۷	.....	

فصل هشتم

آزمون رغبت سنج شغلی هالند

۲۵۸	..... مقدمه
۲۵۹	..... تاریخچه آزمون رغبت سنج شغلی هالند
۲۶۱	..... معرفی آزمون رغبت سنج شغلی هالند
۲۶۱	..... دسته بندی تیپ های شخصیتی رغبت سنج شغلی هالند و بررسی آنها
۲۶۴	..... پرسشنامه آزمون رغبت سنج شغلی هالند
۲۶۷	..... نحوه امتیاز دهی پرسشنامه آزمون رغبت سنج شغلی هالند
۲۷۰	..... ویژگی های شخصیتی انواع تیپ های رغبت سنج شغلی هالند
۲۷۱	..... جمع بندی و خلاصه فصل
۲۷۴	.....

فصل نهم

آزمون سنجش موفقیت پارکر و کازمایر

۲۷۵	..... مقدمه
۲۷۶	..... تاریخچه و معرفی آزمون سنجش موفقیت پارکر و کازمایر
۲۷۷	..... معرفی آزمون سنجش موفقیت پارکر و کازمایر
۲۷۷	..... پرسشنامه آزمون سنجش موفقیت پارکر و کازمایر
۲۷۸	..... نحوه امتیاز دهی پرسشنامه آزمون سنجش موفقیت پارکر و کازمایر
۲۸۰	..... جمع بندی و خلاصه فصل
۲۸۲	.....

فصل دهم

آزمون سنجش سبک حل تعارض TKI

۲۸۳	..... مقدمه
۲۸۴	..... تاریخچه آزمون سنجش سبک حل تعارض
۲۸۵	..... معرفی آزمون سنجش سبک حل تعارض
۲۸۶	..... پرسشنامه آزمون سنجش سبک حل تعارض
۲۹۰	..... نحوه امتیاز دهی پرسشنامه آزمون سنجش سبک حل تعارض
۲۹۴	..... ویژگی های شخصیتی افراد در انواع سبک های حل تعارض
۲۹۷	..... جمع بندی و خلاصه فصل
۳۰۲	..... منابع و مأخذ
۳۰۳	.....

مقدمه ناشر

خط میشی کیفیت انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران در عرصه کتاب های است که بتواند خواسته های بر روز جامعه فرهنگی و علمی کشور را تا حد امکان پوشش دهد. هر کتاب دیباگران تهران، یک فرصت جدید شغلی

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطاف بیکران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگی این مرز و بوم در زمینه چاپ و نشر کتب علمی دانشگاهی، علوم پایه و به ویژه علوم کامپیوتر و انفورماتیک گامهایی هرچند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم، مؤثر واقع شویم.

گسترده‌گی علوم و توسعه روزافزون آن، شرایطی را به وجود آورده که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب را به عنوان قدیمی‌ترین و راحت‌ترین راه دستیابی به اطلاعات و اطلاع‌رسانی، بیش از پیش روشن می‌نماید. در این راستا، واحد انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران با همکاری جمعی از اساتید، مؤلفان، مترجمان، متخصصان، پژوهشگران، محققان و نیز پرستل ورزیده و ماهر در زمینه امور نشر درصد هستند تا با تلاش‌های مستمر خود برای رفع کمبودها و نیازهای موجود، منابعی پُربار، معتبر و با کیفیت مناسب در اختیار علاقمندان قرار دهند.

کتابی که در دست دارید با همت "سرکار خانم احسانه نظری و جناب آقای محمد رسولی" و تلاش جمعی از همکاران انتشارات میسر گشته که شایسته است از یکایک این گرامیان تشکر و قدردانی کنیم.

کارشناسی و نظارت بر محتوا: زهرو قزلباش

در خاتمه ضمن سپاسگزاری از شما دانشپژوه گرامی درخواست می‌نماید با مراجعه به آدرس dibagaran.mft.info (ارتباط با مشتری) فرم نظرسنجی را برای کتابی که در دست دارید تکمیل و ارسال نموده، انتشارات دیباگران تهران را که جلب رضایت و وفاداری مشتریان را هدف خود می‌داند، یاری فرمایید.

امیدواریم همواره بهتر از گذشته خدمات و محصولات خود را تقدیم حضورتان نماییم.

مدیر انتشارات

مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران
bookmarket@mft.info

کیشکفتا

من خوشحالم که خودم هست
زیرا من شبیه تو نیستم
تو هم خوشحال باش که خودت هستی
چون اصلاً شبیه من نیستی
برای همین است که ما می توانیم با هم دوست باشیم
و چه خوب است دوستی دو انسان مثل ما
که اصلاً شبیه هم نیستند
اما همیگ را دوست دارند

«شل سیلور استاین»

یک روز معمولی را تجسم کنید، از خواب برخاسته، با خانواده مواجه شده و بلا فاصله پس از خروجتان از منزل، با افراد و انسان‌های دیگری در کسوت، همسایه، راننده تاکسی، مغازه‌دار، دستفروش، همکار، رئیس، دوست، آشنا و ... مواجه می‌شوید.

پیزنسی که رویه‌روی شما در مترو نشسته، با لبخند به شما نگاه می‌کند، تصویر مادربزرگتان را در ذهن مجسم کرده و با خودتان فکر می‌کنید «حتماً مثل همه مادربزرگ‌ها چقدر با چه‌ها و نوه‌هایش مهربان است!»

مردی که صبح زود از او آدرس پرسیده، با اخم و اکراه به شما پاسخ سرسری می‌دهد، به خودتان می‌گویید: «حتماً» درگیر مشکلی شده یا دیشب خوب نخواهید است!

همکاران، بیش از یک ساعت است از اتاق مدیر برگشته، سکوت کرده و با شما هیچ حرفی نمی‌زند، با شناختی که طی دو سال گذشته از او کسب کرده‌اید، «حده می‌زند مدیر باز هم به دلیلی وی را توبیخ کرده باشد»

خواستگاری که قصد دارید به زودی با او ازدواج کنید، هنوز نتوانسته با هیچ یک از دوستان و اقوام شما در مهمانی‌های خانوادگی ارتباط برقرار کند، «احتمال می‌دهید در آینده و در صورت ازدواج با این فرد، دیگر از جمع‌ها و مهمانی‌های شلوغ و پرشور دوران مجردی خبری نباشد!»

در حال برنامه‌ریزی برای تشکیل یک تیم برای انجام یک پژوهه هستید و وقتی برای انجام مسئولیت تدارکات، به دنبال شخص مناسبی هستید، «تنها یک نفر از دوستانتان به عنوان بهترین گزینه برای انجام این وظیفه به ذهنتان می‌رسد.»

ارزیابی احساسات، حُلُقيات و ويژگی‌های رفتاری در بین افراد جامعه همواره وجود داشته و دارد و معمولاً ما دیگران را در غالب جملاتی مانند: «لانی چقدر جسور و بی‌باک است، چقدر منطقی است، چقدر خیرخواه و بخشندۀ است و یا بر عکس پرخاشگر و استرسی به نظر می‌رسد؛ قضاؤت و ارزیابی می‌کنیم اغلب این ارزیابی‌ها نشات گرفته از «رفتارهای غالب افراد» است. رفتارهایی که از درون فرد نشات می‌گیرد و در اثر تکرار، به نوعی در شخصیت فرد تثبیت شده و پایدار و ثابت به نظر می‌رسد.

این قضاؤت‌ها چقدر صحت دارد؟ در حقیقت باید بدانیم این ارزیابی‌ها وقتی ارزشمند می‌شود که به حقیقت نزدیک باشد! برای رسیدن یه یک ارزیابی دقیق و واقعی‌تر باید یکسری قوانین و رویکردهای علمی و تجربی لحاظ شود تا دامنه خطأ به حداقل برسد.

تحقیقات بسیاری در مورد شخصیت‌شناسی انسان‌ها و دسته‌بندی آن‌ها در قالب «تیپ‌های مختلف شخصیتی» انجام شده و بر همین اساس نظریات بسیاری هم ارائه شده است. تیپ شخصیتی موضوع بسیار گسترده‌ای است که تقریباً تمامی ابعاد انسان را شامل می‌شود. تقریباً تمامی این تحقیقات بر الگوهای رفتاری و ويژگی‌هایی تأکید شده است که به کمک آن‌ها می‌توان رفتار یک فرد را پیش‌بینی و توصیف کرد. به علاوه در تمامی تعاریف عوامل تأثیرگذار از نقش ژنتیک گرفته تا محیط پیرامون همچون نقش والدین و فرهنگ و جامعه، بر شکل‌گیری شخصیت یک فرد مورد ملاحظه قرار گرفته است.

علم شخصیت‌شناسی بسیار پیچیده است، زیرا که الگوهای فکری، احساسات و رفتارهای متفاوتی باعث شده تا تیپ شخصیتی یک فرد شکل بگیرد. امروز شخصیت‌شناسی و آگاهی از تیپ‌های شخصیتی از اهمیت و کاربردهای مهمی در سرتاسر جهان برخوردار شده است و از آن در علوم پزشکی، کسب و کار، اقتصاد، فناوری و سایر رشته‌ها استفاده می‌شود. خودشناسی یکی دیگر از مزایای شناخت شخصیت است، با شناخت کافی از خود می‌توانید تصمیمات بهتر و مناسب‌تری برای آینده خود اتخاذ کنید.

شخصیت‌شناسی اغلب برای شناخت بهتر فرد و نقاط قوت و ضعف و اولویت‌های یک فرد به کار می‌رود. شما هم برای شناخت تیپ شخصیتی خود می‌توانید از آزمون‌ها و روش‌هایی که امروزه در اینترنت در دسترس عموم قرار دارند استفاده کنید. با انجام این آزمون‌ها می‌توانید اطلاعات جالبی از تیپ شخصیتی خود به دست آورید. این آزمون‌ها به شما در زمان هدف‌گذاری و برنامه‌ریزی برای آینده خود کمک خواهند کرد. با انجام آزمون‌های خودشناسی می‌توانید از علایق خود آگاه شده و اهداف واقعی خود را شناسایی کنید. البته بسیاری از دانشمندان و پژوهشگران معتقدند که نمی‌توان برای یک فرد یک نوع تیپ شخصیتی در نظر گرفت، اما حتی آن‌ها هم بر این موضوع اشاره دارند که آزمون‌های تعیین تیپ شخصیتی ابزاری بسیار مفید برای خودشناسی است. با استفاده از این ابزار شما می‌توانید شناخت بهتری از خود پیدا کنید. با شناخت بهتر خود می‌توانید شغل مورد علاقه‌تان را انتخاب کنید و یا در مورد نحوه انجام بهتر وظایف حرفه‌ای خود تصمیم بگیرید.

برای این منظور دانشمندان روانشناس ابزارهایی جهت ارزیابی شخصیت ارایه کردند که در طول زمان، راهبردی‌تر، علمی‌تر و عینی‌تر گردید. یکی از این ابزارها، «آزمون‌های شخصیت‌شناسی» هستند، در این کتاب ۱۰ آزمون از مشهورترین و مهم‌ترین آزمون‌های شناسایی شخصیت فردی، انتخاب و در ۱۰ فصل ارائه شده است.

به این ترتیب که در ۴ فصل از این آزمون‌ها با رویکرد تیپ‌شناسی، به بررسی شخصیت و ویژگی‌های غالب رفتاری افراد پرداخته و در سه فصل بعدی، آزمون‌های سنجش هوش را ارائه کرده‌ایم و در سه فصل آخر آزمون‌هایی که در حوزه‌های سازمانی و شغلی کاربردی‌تر هستند را معرفی نموده‌ایم.

از طرفی، به منظور آشنایی خوانندگان با مفهوم شخصیت و شخصیت‌شناسی، مرور تعاریف و تبیین انواع روش‌های سنجش شخصیت و آزمون‌ها، فصلی تحت عنوان فصل صفر به ابتدای کتاب افروزده شده است تا بتواند آغاز آشنایی شما با الفبای این حوزه باشد.

به عنوان نکته نهایی، لازم است یادآور شویم، زمانی که با پیچیده‌ترین موجود هستی (یعنی انسان) مواجه هستیم، هیچ چیز قطعیت ندارد؛ پس قرار نیست از دانش شخصیت‌شناسی برای «برچسب زدن» به افراد و «لیل گذاری» روی انسان‌های پیرامونمان استفاده کنیم یا مثل افراد فال‌گیر و کفبین، در مورد آینده افراد پیشگویی کنیم!

على رغم تمامی زحماتی که در جهت گردآوری و تدوین مطالب این کتاب کشیده شده است، کتاب حاضر نیز، همچون بسیاری از منابع علمی مشابه، عاری از ایراد و اشتباه نیست. از این رو، از خوانندگان عزیز خواهشمندیم تا ما را با بیان نظرات ارزشمندان در راستای بهبود هر چه بیشتر کتاب یاری نمایند. به این منظور بر آن شدیدم تا در سایت شخصی یکی از نویسندهای به آدرس www.mrasooli.ir بخش مجلایی را برای این کتاب در نظر بگیریم تا ضمن ارائه و تأمین محتوای تکمیلی مرتبط با کتاب، بتوانیم رابطه گفتمانی مفیدی را با علاقه‌مندان ایجاد نماییم. پس، منتظرتان خواهیم بود.

در پایان لازم می‌دانیم تا از خانم‌ها نگین خجسته، یاسمین باقری، درسا شیرخانلو، نگین مرادی، کیمیا شهباززاده و آقای اشکان علیرضایی و همه عزیزانی که ما را در تدوین این کتاب یاری رسانده‌اند تشکر و قدردانی به عمل آوریم.

احسانه نظری و محمد رسولی